Eerste Kamer der Staten-Generaal

1

Vergaderjaar 2019–2020

34 986 Aanvulling en wijziging van de Omgevingswet, intrekking van enkele wetten over de fysieke leefomgeving, wijziging van andere wetten en regeling van overgangsrecht voor de invoering van de Omgevingswet (Invoeringswet Omgevingswet)

Q

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR MILIEU EN WONEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 november 2019

Op 18 oktober jl.[1] heb ik mijn aanpak voor een gefaseerde toetsing van DSO-LV aan uw commissie voorgesteld. Met deze brief informeer ik u over de stand van zaken van dit traject en de resultaten van de eerste fase.

Ik begrijp en onderschrijf nogmaals de behoefte van uw commissie om een tussenbalans op te maken. Het DSO-LV is, in combinatie met de decentrale software, een belangrijke pijler voor een goede uitvoering van de Omgevingswet in de praktijk. Het is om die reden belangrijk dat dit stelsel zorgvuldig in de praktijk en extern beproefd en getoetst wordt, alvorens het besluit te nemen dat de Omgevingswet in werking kan treden.

Eerste fase tussenbalans (18 oktober 2019–26 november 2019)

1. Statusrapport met betrekking tot aansluiten, vullen en oefenen met DSO-LV. Dit statusrapport is de eerste stap in de beantwoording van de vraag *«is het basisniveau DSO-LV voldoende stabiel voor overheden om het komende jaar te kunnen aansluiten en oefenen?».* Het statusrapport is opgesteld op basis van alle vastgelegde documentatie van het programma DSO-LV, die sinds het begin van het programma is opgebouwd. Dit rapport vindt u als bijlage 1[2] bij deze brief.
2. Toets van DSO-LV op bruikbaarheid en toegankelijkheid voor laaggeletterden en mensen met een beperking. Dit geeft antwoord op de vraag *«is het DSO-LV bruikbaar en toegankelijk voor laaggeletterden en mensen met een beperking?».* Hiertoe heeft Stichting

[1] Kamerstukken I 2019/20, 34 986, nr. K

[2] Ter inzage gelegd op de afdeling Inhoudelijke ondersteuning onder griffie nr. 164662.33.

kst-34986-Q
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2019

Accessibility (onafhankelijk expertisecentrum voor toegankelijke ICT) een onderzoek uitgevoerd. In bijlage 2[3] treft u het rapport aan.

Resultaten eerste fase tussenbalans

Stabiliteit van de landelijke voorziening voor aansluiten, vullen en oefenen door overheden

Het statusrapport omvat een onderbouwing van:
– de mate van gereedheid van het DSO voor aansluiten, vullen en oefenen per begin 2020;
– de mate van gereedheid van alle DSO functionaliteiten van het basisniveau nodig voor januari 2021[4];
– de borging van gebruikersbetrokkenheid bij het ontwikkelen van het DSO en reeds met gebruikers uitgevoerde beproevingen.

Het statusrapport geeft inzicht in en overzicht van de stabiliteit van DSO-LV ten behoeve van aansluiten, vullen en oefenen. Op basis van de in het statusrapport beschreven feiten concludeer ik dat we samen met de medeoverheden nu kunnen beginnen aan de volgende stap: het gaan werken met het DSO in de uitvoeringspraktijk. Het besluit om deze stap te zetten neem ik niet alleen, maar samen met de medeoverheden. De komende tijd zullen we met alle partners de nog resterende punten oppakken, om het hele basisniveau conform alle gestelde eisen op te leveren.

In het bijzonder laat het rapport het volgende zien:
1) Per 1-10-2019 is er een voortgang van 75% van de eisen van het basisniveau gerealiseerd. De prognose voor het vierde kwartaal van 2019 is dat per 31-12-2019 een voortgang van 83% is gerealiseerd. Dit is ruim voldoende om het aansluiten, vullen en oefenen te kunnen ondersteunen. De resterende functionaliteit is niet van direct belang om te kunnen aansluiten, vullen en oefenen door alle medeoverheden. Voorbeelden van functionaliteiten die in 2020 af zullen worden gemaakt zijn archivering of het ambtshalve indienen van een papieren aanvraag.
2) We hebben de afgelopen tijd al veel praktijkproeven gedaan, namelijk 123. Die proeven hadden betrekking op alle onderdelen van het DSO en alle spelers die er mee te maken hebben. De geleerde lessen hebben we uiteraard verwerkt.
3) Het oefenen met het aanvragen van vergunningen en het publiceren van vragenbomen is al mogelijk sinds het eerste kwartaal 2019. De hiervoor benodigde technische standaarden[5] zijn in dat kwartaal vastgesteld. Medeoverheden en hun leveranciers kunnen sindsdien, zowel begeleid als zelfstandig, hun systemen aansluiten op het DSO om daarmee te oefenen. De laatste technische standaard[6] voor het publiceren van omgevingswetbesluiten was in 2019 nog niet geheel gereed om hier volwaardig mee te kunnen oefenen. Als we kijken naar de standaarden en alvast doorkijken naar de volgende fase, dan zien we dat twee van de drie goed zijn afgerond en we zorgen ervoor dat ook de laatste standaard voldoende gereed is voor de medeoverheden om hier in 2020 mee te kunnen oefenen. De resultaten hiervan volg ik nauwgezet.
4) Het proces van ontwikkelen van het DSO en de risicobeheersing van het programma zijn robuust. Dit blijkt uit de mate van gereedheid van

[3] Ter inzage gelegd op de afdeling Inhoudelijke ondersteuning onder griffie nr. 164662.33.
[4] Brief van 27 juni 2019 (Kamerstukken I, 2018/19, 33 118, nr. AV)
[5] Standaard Aanvragen en Meldingen (STAM) en Standaard Toepasbare Regels (STTR)
[6] STandaard Officiële Publicaties (STOP)

de functionaliteit per eind 2019, maar ook uit de financiële beheersing van het programma. De overgebleven werkzaamheden in 2020 worden gedekt door de beschikbare programmamiddelen. In 2020 wordt dit alles voortgezet onder regie van de beheerorganisatie. Daaraan ten grondslag liggen goede interbestuurlijke afspraken, ook financieel, voor het beheer van het DSO-LV na oplevering.

5) In het programma wordt op dagelijkse basis op alle niveaus interbestuurlijk samengewerkt. De gebruikersinbreng vanuit medeoverheden is structureel geborgd. Representatieve gebruikerstoetsen met eindgebruikers, inclusief laaggeletterden en mensen met een beperking, vinden frequent plaats.

Toegankelijkheid voor laaggeletterden en mensen met een beperking

Ik vind het zeer van belang dat het DSO ook toegankelijk en bruikbaar is voor mensen met een beperking of die laaggeletterd zijn. Ik begrijp dat dit ook voor uw Kamer van belang is en dat u graag in de praktijk zou zien hoe deze mensen omgaan met het DSO. In onze gebruikerstesten besteden we hier veel aandacht aan. Ik zou daarnaast graag een volgende praktijkproef met stevige betrokkenheid van de stichting Accessibility laten plaatsvinden. Zij kunnen het proces beoordelen en aandachtspunten voor de verdere ontwikkeling van het DSO meegeven. Ik zal de uitkomsten daarvan ook aan uw Kamer toezenden.

Door Stichting Accessibility is een tweede nulmeting gedaan naar de toegankelijkheid van het DSO[7]. Uit het onderzoek is gebleken dat het DSO-LV op dit moment aan een groot deel van deze standaard voldoet. De onderzoekers concluderen dat te zien is dat er bij de technische ontwikkeling van het DSO-LV rekening is gehouden met digitale toegankelijkheid. Tegelijkertijd wijst Stichting Accessibility mij ook op een aantal aandachtspunten in de techniek. Met nog ruim een jaar te gaan totdat de eerste burgers en bedrijven gebruik gaan maken van de landelijke voorziening is er nog voldoende tijd voor het doorvoeren van de overige verbeteringen. Voor een deel van de aandachtspunten zijn op dit moment ook al oplossingen in de maak.

Naast de technische kant van digitale toegankelijkheid is ook de begrijpelijkheid van teksten van belang. Een van de uitgangspunten is dat de voor eindgebruikers relevante teksten van het DSO op taalniveau B1[8] zijn. Hiervoor is een online schrijfwijzer beschikbaar gesteld, die de komende tijd zal worden uitgebreid en verfijnd. De gemeenten, provincies, waterschappen en rijkspartijen worden in het kader van de implementatie van het DSO proactief gewezen op de online schrijfwijzer.

Doorkijk naar volgende fases tussenbalans

Op basis van het statusrapport zal de Audit Dienst Rijk (ADR) een rapport van bevindingen opstellen. De ADR zal kijken naar het document en de onderbouwing daarvan. Het rapport van bevindingen zal ik u voor het kerstreces doen toekomen. Aanvullend op het statusrapport en het rapport van bevindingen van het de ADR zal in het eerste kwartaal van 2020 een Gateway Review plaatsvinden. Deze zal nader ingaan op het proces van aansluiten oefenen en vullen van het DSO-LV door de aansluitende overheden. Voor zowel de ADR als Bureau Gateway geldt deze onafhankelijk zijn in hun advisering.

---

[7] Op basis van de meest recente versie 2.1 van de internationale standaard voor digitale toegankelijkheid WCAG (Web Content Accessibility Guidelines)

[8] B1 is het taalniveau dat 80% van de Nederlandse bevolking begrijpt.

In mijn brieven van 18 oktober en 8 november jl. heb ik laten weten bereid te zijn het BIT te vragen mij te adviseren over stap van naar doorontwikkeling en uitbouw van het DSO. Het BIT heeft daarbij wel zijn eigen ruimte om een afweging te maken. Zoals toegezegd zal de aanvraag voor dit vervolg op korte termijn worden gedaan.

Zoals u ziet hebben we veel geoefend en blijven we dat ook doen in de komende tijd, zodat we het oefenjaar zo goed mogelijk kunnen benutten. Graag blijf ik in overleg met uw Kamer hoe we ook de komende tijd samen in gesprek kunnen blijven om de vragen die leven rond het aansluiten op, vullen van en het oefenen met het DSO te kunnen beantwoorden.

Een afschrift van deze brief zal ik ook aan de Tweede Kamer sturen.

De Minister voor Milieu en Wonen,
S. van Veldhoven-Van der Meer